

5 09 2016

D-8 nr. 392

AVIZ

la proiectul legii fondului cinegetic și a protecției vânatului

(nr. 336 din 25. 07. 2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul legii fondului cinegetic și a protecției vânatului în conformitate cu prevederile art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin legea nr. 797/1996, cu prevederile Legii nr. 780/2001 privind actele legislative și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general

1. Proiectul a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un deputat, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova, precum și celor ale art. 47 alin. (2) și (3) din Regulamentul Parlamentului.

2. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare domeniul fondului cinegetic și a protecției vânatului și, potrivit notei informative, are drept scop corelarea relațiilor în domeniul vânătorii și administrării gospodăriei cinegetice, ocrotirii, reproducerii și exploatării resurselor animalelor de vânătoare, asigurării măsurilor de protecție a faunei cinegetice, a desfășurării activității de vânătoare într-un cadru organizat, a diversificării metodelor de practicare a vânătorii, precum și a sancționării pentru încălcarea dispozițiilor legale.

3. Proiectului îi lipsește *clauza de adoptare*, care potrivit prevederilor art. 24 din Legea nr. 780/2001 este parte componentă a actului legislativ, iar art. 27 din legea menționată prevede că clauza de adoptare stabilește temeiul legal de adoptare a actului legislativ și categoria acestuia și este *obligatorie* pentru toate actele legislative.

4. Conform notei informative, proiectul de lege prevede conformarea legislației cinegetice naționale la convențiile internaționale de ocrotire și protecție a faunei cinegetice, în procesul de elaborare a proiectului fiind luate în

considerație recomandările Federației Asociațiilor de Vânători și Protecției Faunei Cinegetice de pe lângă Consiliul Europei, precum și cele ale Societății Europene pentru Natura Sălbatică, la fel și Directivele Consiliului Europei în domeniul utilizării raționale a resurselor regnului animal etc. Atenționăm asupra necesității elaborării *Tabelului de concordanță*, care reflectă gradul de compatibilitate a proiectului cu cerințele UE și care, potrivit prevederilor art. 22 alin. (2) lit. a) și art. 23 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 780/2001, precum și celor ale art. 21 din Regulamentul privind mecanismul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1345/2006, însoțește în mod *obligatoriu* actul legislativ pe întreg parcursul circulației sale până la adoptarea sa.

5. Proiectul examinat nu corespunde prevederilor art. 20 și 22 din Legea nr. 780/200, precum și celor ale art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, care stabilesc expres că la proiectul de act legislativ depus spre dezbatere se anexează rezultatul expertizelor și cercetărilor efectuate în cadrul elaborării, precum și rezultatele consultării publice a proiectului, care au menirea să asigure transparența și participarea societății civile la elaborarea acestuia, la fel și fundamentarea economico-financiară necesară implementării proiectului. Iar alin. (7) al aceluiași articol din Regulament prevede că dacă pentru executarea actului legislativ care se adoptă este necesară elaborarea altor acte legislative sau normative se anexează lista acestora și/sau, după caz, și proiectele lor. Nu este prezentată estimarea cheltuielilor ce țin de *înființarea organismului distinct specializat în domeniul cinegetic*, în cadrul autorității publice centrale de mediu, prevăzut la art. 7 alin. (2) din proiect, care presupune cheltuieli de la bugetul de stat.

II. Observații de conținut

1. La art. 6 alin. (1) din proiect, recomandăm revederea normei, care, după părerea noastră, vine în contradicție cu prevederile Legii nr. 873/1996 cu privire la asociațiile obștești, care stipulează la art. 3 că asociațiile obștești *sunt egale în fața legii* și își desfășoară activitatea conform programelor și statutelor lor, în conformitate cu Constituția și cu legislația Republicii Moldova, iar norma de la articolul invocat stabilește obligativitatea afilierii tuturor asociațiilor obștești de vânători la Asociația Obștească “Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”. Totodată, în același context menționăm și art. 11 alin. (1) al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, care prevede dreptul oricărei persoane la libertatea de întrunire pașnică și la libera asociere pentru apărarea intereselor sale.

2. Exprimăm părerea că prevederile art. 6 alin. (3), care stabilesc investirea de către autoritatea centrală de mediu a unei organizații neguvernamentale cu dreptul de a gestiona fondul cinegetic național sau de a supraveghea modalitatea de gestionare a fondurilor de vânătoare de către alte organizații vânătoarești, vin în contradicție cu prevederile art. 8 alin. (1) al Legii nr. 837/1996 cu privire la asociațiile obștești, care stipulează că organele de stat, în relațiile cu asociațiile obștești care activează în același domeniu, nu trebuie să acorde preferințe nici uneia dintre ele.

3. Termenul „organism” utilizat la art. 7 alin. (2) îl considerăm inoportun în contextual dat, deoarece noua subdiviziune propusă urmează să fie înființată în cadrul autorității publice de mediu, iar organizarea și funcționarea, structura și efectivul-limită ale aparatului central al Ministerului Mediului sunt reglementate de Legea nr. 64/1990 cu privire la Guvern și de Hotărârea Guvernului nr. 847/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului. Conform prevederilor actelor invocate, structura aparatului central al Ministerului este formată din direcții, secții, servicii.

4. Conținutul art. 8 lit. p) din proiect, stabilește ca una din atribuțiile autorității publice centrale care răspunde de mediu împreună cu Asociația Obștească „Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Republica Moldova”, este aprobarea propunerilor de omologare și de autorizare a armelor și munițiilor, care pot fi utilizate la vânătoare în Republica Moldova. Conform art. 52 din Legea nr. 130/2012 privind regimul armelor și munițiilor cu destinație civilă, activitatea de omologare a armelor și a munițiilor se desfășoară de către o instituție, organizație sau întreprindere acreditată în domeniu și are drept scop instituirea unui regim de corespondere și de respectare a criteriilor de securitate stabilite prin normele de omologare a armelor și munițiilor. Iar la alin. (6) al aceluiași articol este prevăzut că atribuțiile instituției, organizației sau întreprinderii acreditate în domeniul omologării, normele și procedura de omologare se stabilesc prin normele de aplicare a legii precitate. Totodată menționăm, că potrivit pct. 2 al Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, Ministerul, în calitate de organ central de specialitate al administrației publice, elaborează și promovează politica statului în domeniul protecției mediului și a resurselor naturale, managementului deșeurilor, conservării biodiversității, cercetărilor geologice, folosirii și protecției subsolului, hidroameliorației, gospodăririi resurselor de apă, aprovizionării cu apă și canalizare, reglementării activităților nucleare și radiologice, controlului ecologic de stat, hidrometeorologiei și monitoringului calității mediului, iar

procedura de omologare și autorizare a armelor și munițiilor care pot fi folosite la vânatoare în Republica Moldova, nu ține de competența sa.

5. Având în vedere prevederile de la art. 127 alin. (4) cu privire la proprietate din Constituție, conform cărora bogățiile de orice natură ale subsolului, spațiului aerian, apele și pădurile folosite în interes public fac obiectul exclusiv al proprietății publice, recomandăm a fi revizuite prevederile art. 9 alin. (2) din proiect, în vederea asigurării dreptului de preemțiune a Agenției de Stat pentru Silvicultură „Moldsilva” la gestionarea fondurilor de vânatoare pe care l-a avut până în prezent, prin intermediul căreia statul poate menține controlul cu privire la protejarea animalelor sălbatice aflate pe cale de dispariție.

6. Considerăm, că prevederile art. 13 alin. (1) din proiect, care stipulează că deținătorii de terenuri cu orice titlu în fondurile de vânatoare sunt obligați să permită exercitarea vânătorii, vin în contradicție cu art. 46 alin. (1) din Constituție, care prevede că dreptul la proprietate este garantat, cu art. 127 alin. (1) și (2) din legea supremă, prin prevederile căruia statul ocrotește proprietatea și garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu contravin intereselor societății. Dreptul de proprietate este garantat și la art. 316 al Codului civil, proprietatea fiind inviolabilă, conform alin. (1) al articolului invocat.

7. Atenționăm asupra conținutului normei de la art. 19 din proiect, pe care o considerăm incompletă și recomandăm completarea articolului cu prevederi concrete ce țin de activitatea inspectoratului ecologic voluntar.

8. Prin conținutul reglementărilor de la alin. (4) al art. 20 din proiectul de lege, este prevăzută asimilarea personalului care va asigura paza și protecția faunei de interes vânătoresc (paznicii de vânatoare) cu personalul care îndeplinește o funcție de autoritate publică. Menționăm, că din prevederile art. 3 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, rezultă că nici activitatea de vânatoare, nici asigurarea pazei vânatului nu sunt activități care implică exercitarea prerogativelor de putere publică.

9. Recomandăm a fi efectuată reviziunea conținutului art. 26 alin. (2) lit.b) din proiect, pe care îl considerăm insuficient de argumentat din care motiv nu corespunde prevederilor Legii nr. 130/2012. Potrivit alin. (3) al art. 29 din legea menționată, cetățenii străini care vin în Republica Moldova pentru a participa la concursuri oficiale de tir sau pentru a practica vânatul, în condițiile legii, în baza unei vize valabile sau în baza scutirii de a dispune de viză, pot fi autorizați să dețină, să poarte și să folosească armele de vânatoare pe care le dețin, dacă

armele și munițiile sunt înscrise în pașaport. Pentru cetățeni străini este obligatoriu să întrunească condițiile de la alin. (4) lit. a), b) și c) de la art. 29 al legii menționate pentru obținerea unui permis de armă provizoriu de la serviciul abilitat al Ministerului Afacerilor Interne .

10. Cu referire la art. 34 din proiectul supus examinării, care prevede sancțiuni și pedepse pentru încălcarea legislației privind fondul cinegetic și protecția vânatului, atenționăm că în conformitate cu prevederile art. 1 al Codului Penal nr. 985/2002, codul în cauză este unica lege penală a Republicii Moldova, iar prevederile art. 2 stipulează, că acest cod este actul legislativ care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale ale dreptului penal, determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele ce se aplică infractorilor. Iar art. 2 alin. (4) din Codul de procedură penală prevede că normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în prezentul cod. Totodată menționăm că la art. 233 din Codul penal este prevăzută pedeapsă pentru vânatul ilegal.

11. Prevederile art. 36 din proiect, cu referire la organele împuternicite să constate faptele de infracțiuni și despăgubirile prevăzute vin în contradicție cu art. 273 din Codul de procedură penală nr. 122/2003, care prevede expres organele de constatare, competența și acțiunile acestora. Printre acestea nu se regăsesc categoriile înserate în conținutul articolului invocat și anume - *personalul salariat, cu atribuții de ocrotire a vânatului, al gestionarilor fondului de vânatoare, precum și de alt personal de specialitate împuternicit în acest scop de către conducătorul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului*. De menționat că nici la art. 405 din Codul contravențional nu este consacrată categoria de subiecți menționată mai sus. De altfel, art. 273 alin. (2) din Codul de procedură penală *stabilește prerogativele personalului angajat cu drept de constatare a infracțiunilor care au dreptul, în condițiile prezentului cod să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, să întocmească procese verbale în care vor fi fixate acțiunile efectuate și circumstanțele stabilite*.

12. Considerăm oportun de a introduce în textul art. 37 din proiect reglementări cu privire la răspunderea gestionarului fondului de vânatoare pentru prejudiciile cauzate fondului, în urma gestionării incorecte a acestuia sau a încălcării legislației și prevederilor contractuale.

III. Observații tehnico-legislative

1. La art. 10 alin. (1) lit. a), expresia “faunei de interes” va fi completată cu cuvântul „vânătoresc”, astfel că sintagma „*faunei de interes vânătoresc*” să corespundă celei definite în noțiunile principale ale proiectului de lege și contextului articolului.

2. La art. 10 alin. (1) lit. b), pentru evitarea confuziilor de ordin sintactic, expresia „*sau distrugerea ori degradarea biotopului acestora*” va fi reformulată după cum urmează: „*previn distrugerea ori degradarea biotopului acestora*”.

3. În titlul și în textul art. 27 și la art. 34 alin. (1) lit. a), sintagma „*carnetul de vânătoare*” va fi înlocuită cu expresia „*carnetul de vânător*”, așa cum această sintagmă deja este folosită în textul altor legi, cum ar fi: Legea nr. 130/2012 privind regimul armelor și munițiilor, Legea regnului animal nr.439/1995, Codul contravențional nr.218/2008. Condiția de respectare a uniformității este stipulată în art. 19 lit. e) din Legea nr. 780/2001 care prevede că terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare, și va fi utilizat unul și același termen.

4. La art. 40 alin. (1) din Dispoziții finale și tranzitorii, printre administratorii fondului cinegetic enumerați, nu se regăsește Agenția de Stat pentru Silvicultură “Moldsilva” și *organismul distinct specializat în domeniul cinegetic* din cadrul autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului stipulat la alin. (2) al art. 7 din proiect.

5. La art. 41 din Dispoziții finale și tranzitorii, subdiviziunea 2 prevede că Guvernul va aduce actele sale *administrative* în materie în concordanță cu prezenta lege. Recomandăm înlocuirea cuvântului “administrative” cu cuvântul “normative” conform legislației în vigoare.

6. Pentru respectarea rigorilor redacționale ale normelor juridice, art. 42 din proiect va avea următorul conținut:

“ La data intrării în vigoare a prezentei legi, în Legea regnului animal nr. 439-XIII din 27.04.1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 62-63, art. 688), cu modificările ulterioare, se abrogă Anexa nr. 1.

7. Luând în considerație prevederile legale cu privire la prezența textului proiectului de lege și în limba rusă, considerăm inoportună atașarea denumirilor în limba rusă a speciilor la care este permisă vânătoarea atât în Anexa nr. 1 cât și în Anexa nr. 2.

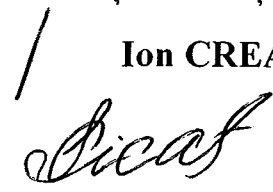
8. La anexa nr. 2, rubrica 3, cuvântul „*moldovenească*” va fi înlocuit cu cuvântul „*română*” în conformitate cu prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 36 din 15.12.2013 care stipulează că în cazul existenței unor divergențe dintre textul Declarației de Independență și textul Constituției, prevalează textul Declarației de Independență, conform căruia limba română este limba de stat.

9. Recomandăm, ca în procesul de examinare a proiectului de lege în cadrul comisiilor, să fie luat în considerare și avizul nr. 244 din 31.05.2016 la proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii regnului animal nr. 439-XIII din 27 aprilie 1995.

Oportunitatea examinării și adoptării proiectului de lege aparține Parlamentului.

Șef Direcție generală

Ion CREANGĂ

Ex. M. Timofți

Tel. 268-471